

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 211/2013-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti S., spol. s r. o., M., zastúpenej A., s. r. o., N., konajúca prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Ing. Ľ. R., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenia čl. 1 ods. 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd určením mesta S. o osadení dopravnej značky č. OVŽPaD/JO/2012/146 z 30. apríla 2012 a postupom, ktorý mu predchádzal, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti S., spol. s r. o., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti S., spol. s r. o., M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej A., s. r. o., N., konajúca prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Ing. Ľ.

R., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), porušenia čl. 1 ods. 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol č. 12“) určením mesta S. o osadení dopravnej značky č. OVŽPaD/JO/2012/146 z 30. apríla 2012 a postupom, ktorý mu predchádzal.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza, že:

«Okresný úrad v S. - odbor životného prostredia vydal dňa 01. 12. 1999 Kolaudačné rozhodnutie č. j. S-99/2430-KOT, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01. 12. 1999 pre stavbu pod názvom „Supermarket B.“ na parc. č. 3464/3 v k. ú. S. Od decembra 1999 do augusta 2010 spoločnosť B. spol. s r. o. užívala skolaudovanú stavbu ako veľkopredajňu. ...

V roku 2011 sťažovateľ kúpil nehnuteľnosti v k. ú. S., a to bývalú veľkopredajňu (pôvodne patriacu spoločnosti B.) - zápis na LV č. 6769, k. ú. S.:

- parc. č. 3464/1, 3464/3, 3464/4*
- stavba - veľkopredajňa potravín s. č. 618, expozitúra Istrobanka s. č. 2558. ...*

Sťažovateľ dňa 12. 10. 2011 ohlásil Mestu S., že na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 6769 k. ú. S. bude vykonávať drobnú stavbu. Mesto S. listom zo dňa 14. 10. 2011 pod č. SOU-966/2011-ORA oznámilo, že proti realizácii drobnej stavby nemá námietky. ...

Mesto S. dňa 05. 01. 2012 pod spis číslom: OVŽPaD/JO/2012/146 požiadalo OR PZ Okresný dopravný inšpektorát S. o vyjadrenie sa k návrhu použitia dopravných značiek a dopravných zariadení. Ako dôvod svojej žiadosti uviedlo: „bezpečnosť cestnej premávky, najmä detí navštevujúcich Základnú školu na... ulici“.

Dňa 23. 01. 2012 vydal Okresný dopravný inšpektorát v S. pod č. ORPZ-SE-ODII-29-001/2012 súhlas na umiestnenie dopravného značenia č. B25 Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých okamžitá hmotnosť presahuje vyznačenú hranicu 3,5t na miestnej komunikácii ulici... v meste S. - na prístupovej komunikácii k objektom: Veľkopredajňa potravín, bytovka, základná škola (ďalej len „súhlas ODI“).

Mesto S. pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 dňa 30. 04. 2012 určilo použitie trvalých dopravných značiek na miestnych komunikáciách v S. (ďalej len „Určenie“) a potom

osadilo dopravné značky zákaz vjazdu vozidiel, ktorých okamžitá hmotnosť presahuje 3,5t. Týmto obmedzilo vstup, resp. prejazd po jedinej prístupovej ceste nachádzajúcej sa na par. č. 3461/1 k. ú. S. k nehnuteľnostiam sťažovateľa, bytovky, základnej škole, športoviskám.»

Sťažovateľ namieta, že vydaním určenia o osadení dopravnej značky mesto S. porušilo označené základné práva podľa ústavy, právo podľa dodatkového protokolu a označené články ústavy a dodatkového protokolu č. 12.

K rešpektovaniu princípu subsidiarity a k splneniu podmienky podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľ uvádza:

«Určenie nie je možné považovať za rozhodnutie, ktorým by správny orgán rozhodoval o právach a povinnostiach konkrétneho subjektu a súčasne podľa § 3 ods. 6 z. č. 135/1961 Zb. sa nepostupuje podľa zákona o správnom konaní. Ustanovenie §-fu 3 ods. 6 Z. č. 135/1961 Zb. pojmovo určuje, že postup obce podľa § 3 ods. 2 druhá veta je len „činnosť“ [v tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžo/206/2009 z 21. októbra 2009, pozn.].

Proti „určeniu“, ktoré vydalo mestom neexistuje žiadny opravný prostriedok, ktorým je možné dosiahnuť nápravu.

Ustanovenie § 3 ods. 6 z. č. 135/1961 Zb. vylúčilo použitie zákona o správnom konaní a teda je možné konštatovať, že proti Určeniu nie je možné podať žiadny prostriedok podľa osobitných predpisov, ktorý by bol efektívny prostriedok nápravy a umožnil by dosiahnuť nápravu, zrušiť alebo zmeniť Určenie.»

Sťažovateľ ďalej uvádza, že

„Protest prokurátora... nie je možné považovať za opravný prostriedok ako to má na mysli § 250m OSP (v tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje aj na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžo 37/2010, pozn.).

Určenie dopravného značenia však nemá povahu rozhodnutia opatrenia – preto v tomto kontexte protest prokurátora nie je možné považovať za opravný prostriedok.

Podnet na protest prokurátora bol podaný súbežne avšak prípadné rozhodnutie správneho orgánu o tom, že nevyhovuje protestu prokurátora, nebude pre sťažovateľa nápravou situácie. Preto sťažovateľ vyčerpal všetky opravné alebo iné právne prostriedky na ochranu svojich práv z toho dôvodu je sťažnosť dôvodná a prípustná.“

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy sťažovateľ poukazuje na to, že

„... sa stal vlastníkom nehnuteľností - predajne v k. ú. S., pričom kupoval predmetnú predajňu za účelom pokračovania v prevádzke predajne. Nehnuteľnosť bola riadne skolaudovaná, účelom stavby bola veľkopredajňa už viac ako desať rokov, prevádzka predajne B. tam bez obmedzenia fungovala, mala umožnené plynulé zásobovanie t. j. aj vjazd a výjazd motorových vozidiel s okamžitou hmotnosťou nad 3,5t.

Neexistovali žiadne prekážky, ktoré by bránili sťažovateľovi v tom, aby využíval kúpenú nehnuteľnosť za účelom, za akým ju kúpil, t. j. prevádzkovanie veľkopredajne - zmena predávaného sortimentu nie je predsa zmenou účelu užívania stavby.

Mesto S. teda vydaním Určenia a následným osadením dopravnej značky zákaz vjazdu motorovým vozidlám s okamžitou hmotnosťou nad 3,5t porušilo rovnosť práv, keďže napr. predošlý majiteľ nehnuteľnosti nebol obmedzovaný v užívaní jedinej prístupovej cesty k nehnuteľnostiam a súčasne porušilo základné ústavné práva sťažovateľa - právo užívať v rámci vlastníckeho práva a znemožnil povinnosť udržiavať stavbu v stave vyžadovanom právnymi a inými predpismi keď napr. betón pre prípad akejkoľvek opravy/údržby stavby je možné prepraviť len vozidlami s okamžitou hmotnosťou nad 3,5t, čo je však v súčasnosti sťažovateľovi znemožnené. ...

Výkon vlastníckeho práva sťažovateľa žiadnym spôsobom neodporoval zákonu a nenaplnil ústavné a zákonné podmienky, kedy by bolo možné vlastnícke právo obmedziť a súčasne tým zabrániť vlastníčkovi plniť si zákonné povinnosti ako vlastníka nehnuteľnosti. Preto Určenie považujeme za autoritatívne a porušujúce základné princípy demokratického právneho štátu.

Máme za to, že Určenie vydané Mestom S. má charakter autoritatívneho núteného obmedzenia vlastníckeho práva, pretože sťažovateľovi ako vlastníkovi nehnuteľnosti určuje konkrétny spôsob naloženia s jeho majetkom, pričom Mesto S. opomenulo, že ak niekto vlastníkovi obmedzí vlastnícke práva toto je možné len za náhradu nákladov. Z právneho stavu je zrejmé, že Určenie bráni navrhovateľovi užívať jeho vlastníctvo čo je v rozpore s čl. 20 ods. 1, ods. 4 ÚSR, Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj Občianskym zákonníkom. “.

Sťažovateľ tiež namieta porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, pričom v sťažnosti uvádza:

„Pri vydaní Určenia Mesto S. nedodržalo zásady rovnakého zaobchádzania a to z nasledovných dôvodov:

- predajňa sťažovateľa bola od roku 1999 využívaná ako predajňa prevádzkovaná spoločnosťou B., pričom bola roky denne zásobovaná a to aj motorovými vozidlami s okamžitou hmotnosťou nad 3,5t;*

- v uplynulých rokoch cca. 2009-2011 prebiehala rozsiahla výstavba novej bytovky, ktorá sa nachádza na susednom pozemku nehnuteľnosti sťažovateľa par. č. 3464/5 k. ú. S. a vtedy Mestu S. nevadilo, že prístupová cesta vedie k základnej škole,*

- na susedných pozemkoch sa nachádza základná škola a športové ihriská, ktoré treba taktiež udržiavať, zásobovať a odvážať odpad.*

Sťažovateľ kúpil predmetné nehnuteľnosti (par. č. 3464/1, 3464/3, 3464/4) v k. ú. S. ako veľkopredajňu, pričom nič iné ako predajňu tam nebude prevádzkovať.

Pri dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzanie je potrebné prihliadať aj na dobré mravy na účely rozšírenia ochrany pred diskrimináciou. “

K porušeniu základného práva podnikateľ podľa čl. 35 ods. 1 ústavy sťažovateľ poukazuje na to, že

«... splňa zákonné podmienky na vykonávanie podnikateľskej činnosti, nakoľko nehnuteľnosti, kde má úmysel prevádzkovať predajňu farieb, náradia, inštalácii, obkladov /kúpeľňové štúdio/ dverí, potrieb a doplnkov pre domácich majstrov aj profesionálnych remeselníkov - „hobby market“ sú riadne skolaudované, účel stavby je

predajňa už od roku 1999. Podľa Územného plánu mesta ide o nehnuteľnosti, ktoré patria do hlavného funkčného využitia - občianska vybavenosť, kde patria aj obchody, resp. predajne.

Mesto S. Určilo dopravné značky a zákaz vjazdu vozidlám nad 3,5t a týmto zásahom znemožnilo sťažovateľovi predmetné nehnuteľnostiach využívať na ich účel a to predajňu, hoci predajňa tam bola od roku 1999 čo nebolo a nie je ani v rozpore s Územným plánom obce. Mesto S. Určením znemožnilo opravu stavby, údržbu, vynášanie komunálneho odpadu a zásobovanie tovarom. Sťažovateľ je týmto autoritatívnym zásahom Mesta S. - Určením, obmedzený vo svojom ústavnom práve podnikateľ.

Ako sme sa informovali u dopravných inšpektorov je obvyklá prax, že aj keď mesto osadí dopravné značky do zákazom vjazdu, ich súčasťou je doplnková tabuľa „okrem zásobovania“ alt. „okrem dopravnej obsluhy“ čo sa v tomto prípade nestalo a to aj napriek tomu, že Mesto S. vedelo, že na nehnuteľnostiach prebiehajú udržiavacie práce ako aj riadne ohlásená drobná stavba.».

V rámci ďalšej argumentácie sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

«Nakoľko ustanovenie § 3 ods. 6 z. č. 135/1961 Zb. pri „určení“ vylučuje použitie správneho poriadku obec nie je povinná prerokovať svoje častokrát subjektívne rozhodnutie napr. primátora s vlastníkmi pozemkov ktoré susedia s prístupovou cestou alebo pozemkov ku ktorým prístupová cesta vedie. Vlastníci pozemkov sa spravidla o osadení dopravnej značky dozvedia až v momente kedy dopravná značka stojí. Proti „určeniu“ vydaným mestom neexistuje žiadny opravný prostriedok, chýba deľba a kontrola moci a to aj napriek tomu, že takýto radikálny zásah obce môže spôsobiť obmedzenie vlastníckeho práva čo je v rozpore s čl. 1 ods. 1 ÚSR ako aj čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. ...

Na základe vyššie uvedeného máme za to, že ustanovenie § 3 ods. 2 z. č. 135/1961 Zb. nie je v súlade s ÚSR ani medzinárodnými predpismi, ktorými je Slovenská republika.»

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Mesto S. postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo vlastnícke práva a povinnosti

sťažovateľa... podľa Čl. 20 ods. 1 ÚSR, Čl. 1 Protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd I v znení protokolu č. 11, Paríž, 20. III. 1952 (ochrana majetku), Čl. 1 Dodatkového dohovoru k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Mesto S. postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo práva sťažovateľa a to práva podnikat'... podľa Čl. 35 ods. 1 ÚSR.

Mesto S. postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo práva sťažovateľa a to práva rovnakého zaobchádzania a práva zákazu diskriminácie, podľa Čl. 12 ods. 1 ÚSR, Čl. 1 ods. 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd zrušuje určenie o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 vydané Mestom S.

Ústavný súd prikazuje Mestu S. aby obnovil stav pred porušením a odstránil trvalé dopravné značky na miestnej komunikácii v S.

a) na MK (prístupová k III. ZŠ) kde je umiestnená dopravná značka B25 Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých okamžitá hmotnosť presahuje 3,5t,

b) na MK (na križovatke s prístupovou komunikáciou k III. ZŠ) kde je umiestnená dopravná značka B27 a Zákaz odbočenia vpravo a B27b Zákaz odbočenia vľavo s dodatkovými tabuľkami E6 Celková hmotnosť (3,5t).

Ústavný súd priznáva primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi v sume 5.000 €, ktoré je Mesto S. povinné mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 323,50 €, ktoré je Mesto S. povinné vyplatiť na účet právneho zástupcu: A., s. r. o... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

Alternatívne sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

«Mesto S. postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo vlastnícke práva sťažovateľa... podľa Čl. 20 ods. 1 ÚSR, Čl. 1 Protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd I v

znení protokolu č. 11, Paríž, 20. III. 1952 (ochrana majetku), Čl. 1 Dodatkového dohovoru k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Mesto S. postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo práva sťažovateľa a to práva podnikat'... podľa Čl. 35 ods. 1 ÚSR.

Mesto S. postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo práva sťažovateľa a to práva rovnakého zaobchádzania a práva zákazu diskriminácie, podľa Čl. 12 ods. 1 ÚSR, Čl. 1 ods. 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd zrušuje určenie o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 vydané Mestom S.

Ústavný súd zakazuje Mestu S. pokračovať v porušovaní základných práva a slobôd sťažovateľa a prikazuje Mestu S. aby určilo dodatkové tabuľky E 12 „okrem dopravnej obsluhy“ k trvalým dopravným značkám na miestnej komunikácii v S.

a) na MK (prístupová k III. ZŠ) k umiestnenej dopravnej značke B25 Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých okamžitá hmotnosť presahuje 3,5t,

b) na MK (na križovatke s prístupovou komunikáciou k III. ZŠ) k umiestnenej dopravnej značke B27a Zákaz odbočenia vpravo a B27b Zákaz odbočenia vľavo s dodatkovými tabuľkami E6 Celková hmotnosť (3,5t).

Ústavný súd priznáva primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi v sume 5.000 €, ktoré je Mesto S. povinné mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 323,50 €, ktoré je Mesto S. povinné vyplatiť na účet právneho zástupcu: A., s. r. o... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.»

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje takto:

„Sťažovateľ si uplatňuje finančné zadosťučinenie vo výške 5.000 € ako náhradu za nemajetkovú ujmu z dôvodu márnosti a nespravodlivosti, ktoré ho sprevádzajú pri porušovaní jeho základných práv a slobôd. Zamestnanci, spoločníci a štatutárne orgány

sťažovateľa museli vynaložiť veľké úsilie na odvrátenie protizákonného stavu a k vyhodnoteniu riešenia všetkých alternatív obrany proti protizákonným zásahom Mesta S., pričom aj oni utrpeli morálnu ujmu, spôsobenú bezmocnosťou voči autoritatívnym zásahom Mesta S. Sťažovateľ má za to, že aj verejné výstupy Mesta S., ktoré nie sú podložené žiadnymi právnymi argumentmi sa ho negatívne morálne dotýkajú. Skutočnosť, že Mesto S. porušilo základné práva a slobody sťažovateľa je nesporné, tieto porušenia nastali, a nejde ich vrátiť späť, len zakázať ich porušovanie do budúcnosti, čím došlo k naplneniu skutkového stavu k priznaniu finančného zadosťučinenia pre sťažovateľa.“

Ústavný súd 14. marca 2013 vyzval sťažovateľa, aby mu predložil podnet (kópiu) na podanie protestu prokurátora podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), ktorý podľa sťažnosti podal súbežne so sťažnosťou ústavnému súdu, ako aj na oznámenie, akým spôsobom bol tento podnet vybavený. Sťažovateľ v odpovedi na výzvu doručenej ústavnému súdu 3. apríla 2013 uvádza, že podnet na podanie protestu prokurátora podal na základe vyjadrenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a tiež Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktoré odpovedali, že má možnosť podať podnet na preskúmanie zákonnosti postupu mesta S. Okresnej prokuratúry S. (ďalej len „okresná prokuratúra“) podľa zákona o prokuratúre. V tomto svojom podaní v nadväznosti na uvedené sťažovateľ ďalej uvádza:

„Uvedený postup bol navrhovateľom využitý, nakoľko navrhovateľ podal daný podnet na Okresnú prokuratúru v S., ktorá podnet Listom č. Pč 49/12 zo dňa 15. 08. 2012 postúpila aj Generálnej prokuratúre SR.“

Súčasťou reakcie sťažovateľa na výzvu ústavného súdu bolo predloženie ďalších príloh, z obsahu ktorých vyplynulo, že sťažovateľ podaním zo 7. augusta 2012 podal podnet okresnej prokuratúre, prostredníctvom ktorého žiadal, aby okresná prokuratúra

1. rozhodla o „*podaní protestu proti opatreniu, alt. proti nezákonnému postupu mesta - nezákonnému zásahu do práv a povinností právnickej osoby*“,

2. podala „*orgánu verejnej správy Upozornenie podľa § 28 a nasl. zákona o prokuratúre*“,

3. podala „*podnet Generálnemu prokurátorovi SR na podanie návrhu Ústavnému súdu SR na začatie konania o súlade právnych predpisov*“ (uvedených v tomto podnete).

Okresná prokuratúra prípisom z 15. augusta 2012 oznámila sťažovateľovi, že jeho podnet bol v časti, v ktorej sa domáhal toho, „*aby generálny prokurátor podal ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, postúpený z dôvodu vecnej príslušnosti Generálnej prokuratúre SR*“.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v prípise z 29. októbra 2012 uviedla, že „*Určovanie dopravných značiek a dopravných zariadení je činnosťou orgánov verejnej správy. Činnosť verejnej správy sa prejavuje v stanovených formách. Formy činnosti verejnej správy možno rozdeľovať podľa rozličných hľadísk, ale jedným z najčastejšie využívaných členení je rozdelenie činnosti verejnej správy na vydávanie normatívnych individuálnych a tzv. zmiešaných správnych aktov.*

Zmiešané správne akty predstavujú tzv. všeobecné rozhodnutia orgánov verejnej správy upravujúce podmienky správania sa osôb na určitom mieste (všeobecné zákazy, príkazy) alebo aj všeobecné podmienky pre vykonávanie určitej činnosti (napr. cenové a regulačné rozhodnutia). Ich charakteristickým znakom je, že sú konkrétne vo vzťahu k veci, na ktorú sa vzťahujú, resp. ju riešia ale abstraktné sú vo vzťahu k okruhu adresátov týchto aktov.

*V danej konkrétnej veci malo mesto už pri umiestňovaní a povolení výstavby veľkopredajne posudzovať aj jej pripojenie na pozemné komunikácie. Mesto a príslušný okresný dopravný inšpektorát následne mali pri určovaní a osadení dopravnej značky zohľadniť bezpečnosť cestnej premávky v dotknutej lokalite. Daný problém by mal byť riešiteľný v rámci kompetencii uvedených orgánov (možnosť zníženia rýchlosti, osadenie spomaľovačov na vozovke a pod.)“. Súčasne sťažovateľovi oznámila, že zo strany generálnej prokuratúry „*neboli zistené také právne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali podanie návrhu na Ústavný súd SR, vo veci... namietaného nesúladu právnych predpisov*“, čím považovala jeho podnet v predmetnej časti zo strany generálnej prokuratúry za vybavený.*

Vo vzťahu k časti podnetu zo 7. augusta 2012 týkajúceho sa preskúmania „zákonosti opatrenia Mesta S. č. - Určenie o osadení dopravnej značky č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012“ okresná prokuratúra prípisom č. k. Pd 65/12-18 z 30. novembra 2012 sťažovateľovi po preskúmaní tejto časti podnetu oznámila, že „nie je dôvod na uplatnenie niektorého z opatrení prokuratúra proti vydanému opatreniu Mesta S.“. Na tomto základe podnet sťažovateľa odložila. Z obsahu tohto prípisu vyplýva, že na účely vybavenia podnetu si vyžiadala od mesta S. správu a spisový materiál a vysvetlenie dopravného inžiniera Okresného dopravného inšpektorátu S., Okresného riaditeľstva Policajného zboru S. Na základe vykonaného šetrenia okresná prokuratúra v predmetnom prípise uviedla:

„Zo spisového materiálu bolo nepochybne preukázané, že Mesto S. ako orgán miestnej štátnej správy vo veciach miestnych komunikácií po objektívnej stránke pri vydaní opatrenia – Určenie o osadení dopravnej značky sp. zn. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 postupoval v súlade s vyššie cit. ustanoveniami zákona č. 135/1961 Zb., t. j. určil dopravné značky na ul... v S. so súhlasom okresného dopravného inšpektorátu.

Pri vydaní opatrenia mesto vychádzalo z funkčnosti daného územia určeného územným plánom mesta.

Posudzovanie otázky účelnosti osadenia dopravných značiek však nespadá do kompetencie prokuratúry.

Preto nie je dôvod na uplatnenie niektorého z opatrení prokurátora proti vydanému opatreniu Mesta S.

Na základe uvedených skutočností Váš podnet odkladám.“

Sťažovateľ s vybavením tejto časti podnetu okresnou prokuratúrou nesúhlasil, a preto doručil 13. novembra 2012 generálnej prokuratúre opakovaný podnet (označený ako „Vybavenie podnetu - odpoveď, Žiadosť o prehodnotenie postupu“ zo 7. novembra 2012).

Generálna prokuratúra prípisom č. k. GÚs 242/12-4 z 30. januára 2013 sťažovateľovi oznámila, že jeho opakovaný podnet po preskúmaní odložila, argumentujúc tým, že „napriek tomu, že na určenie dopravných značiek sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní nie je vylúčené, ak sa cítite postupom Mesta S. poškodení, aby ste sa

domáhali svojich práv na všeobecnom súde. Práve táto možnosť je to, čo vo svojom náleze I. ÚS 354/08-50 vyslovil Ústavný súd SR.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, ktorého zmysel a účel spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ústavný súd považuje v danej veci za potrebné poukázať na svoje právne závery, ktoré už vyslovil vo svojej doterajšej judikatúre (III. ÚS 80/06, I. ÚS 354/08) vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti uviedol, že odopretie súdnej ochrany vo veciach prieskumu rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy je v niektorých prípadoch dovolené „ex lege“, tento postup nie je ale namieste v prípade, ak ide o rozhodnutia a postupy, ktoré sa týkajú základných práv a slobôd (II. ÚS 50/01). Posledná veta čl. 46 ods. 2 ústavy túto skutočnosť výslovne potvrdzuje, keď uvádza: „Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.“ Citovaná ústavná norma žiadnym spôsobom neustanovuje, v akom type súdneho konania a na základe akého návrhu majú sudy takéto rozhodnutia preskúmať, a ani sa nezmieňuje o druhu rozhodnutí, ktoré by mohli byť (z tohto dôvodu)

vylúčené zo súdneho preskúmania, pretože smeruje výlučne k ich obsahovej stránke a jej prostredníctvom k základným právam a slobodám. V dôsledku toho v prípade, keď sa rozhodnutie, resp. postup orgánu verejnej správy (bez ohľadu na jeho druh či formálne označenie) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, z právomoci súdov nesmie byť vylúčené. Vylúčenie takéhoto rozhodnutia zo súdneho preskúmania (v správnom súdnictve) môže signalizovať porušenie čl. 46 ods. 2 poslednej vety ústavy.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha, aby ústavný súd vyslovil, že postupom a určením mesta S. o osadení dopravnej značky č. OVŽPaD/JO/2012/146 z 30. apríla 2012 došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a k porušeniu čl. 1 ods. 2 dodatkového protokolu č. 12.

Z príloh predložených sťažovateľom vyplýva, že sťažovateľ sa obrátil na orgány prokuratúry podnetom podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre. Okresnej prokuratúre podal podnet zo 7. augusta 2012 a generálnu prokuratúru požiadal o preskúmanie vybavenia tohto podnetu podaním zo 7. novembra 2012, ktoré sa vybavením jeho podnetu aj meritórne zaoberali.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1).

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom je v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za právne prostriedky, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a to aj vo vzťahu k tým právam, ktorých porušenie sťažovateľ namieta touto sťažnosťou (pozri napr. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, IV. ÚS 28/2010).

Z príloh predložených sťažovateľom vyplýva, že sťažovateľ sa obrátil na orgány prokuratúry podnetom podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre, ktoré sa vybavením jeho podnetov aj meritórne zaoberali; okresnej prokuratúre podal podnet zo 7. augusta 2012 a generálnu prokuratúru požiadal o preskúmanie vybavenia tohto podnetu podaním zo 7. novembra 2012. Porušenie svojich práv prípismi príslušných

orgánov prokuratúry, ktorými vybavili jeho podnety podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre, však nenamietal.

Zmyslom a funkciou sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je náprava zásahu orgánov verejnej moci do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd fyzickej osoby alebo právnickej osoby, avšak k tejto náprave nemôže dôjsť tak, že by v konaní o sťažnosti a z preskúmania ústavným súdom bolo vyňaté rozhodnutie o inom právnom prostriedku nápravy, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

Zákonom o prokuratúre ustanovená právomoc príslušných orgánov prokuratúry poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho základných práv a slobôd na základe jeho podnetov podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre za danej situácie vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať namietaný postup a určenie o osadení dopravnej značky mesta S., preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež tvrdí, že sa nemôže domáhať ochrany svojich základných práv v správnom súdnictve podľa § 250m Občianskeho súdneho poriadku, pretože namietaný postup a „určenie“ o osadení dopravnej značky mesta S. nie je rozhodnutím vydaným v správnom konaní.

Ústavný súd vychádzajúc z čl. 46 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy poukazuje na § 250v ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné vyjadriť sa k možnosti využitia súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva.

Pretože sťažnosť ako celok bola odmietnutá, stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. apríla 2013